Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
NICHOLAS EMILIOU IŠVADA,
pateikta 2022 m. birželio 2 d.[1]

Byla C-147/21

Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (CIHEF),
Florame,
Hyteck Aroma-Zone,
Laboratoires Gilbert,
Laboratoire Léa Nature,
Laboratoires Oméga Pharma France,
Pierre Fabre Médicament,
Pranarom France,
Puressentiel France
prieš
Ministre de la Transition écologique,
Premier ministre

(*Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teisės aktų derinimas – Biocidiniai produktai – Tikslas apsaugoti sveikatą ir aplinką – Galimybė valstybėms narėms priimti komercinę praktiką ir reklamą ribojančias priemones“

I. Įvadas

1. Siekdama stiprinti visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugą Prancūzijos reguliavimo institucija nusprendė, kad parduodant dviejų kategorijų biocidinius produktus – rodenticidus ir insekticidus – negali būti taikoma tam tikra komercinė praktika, kaip antai išpardavimai, kainų sumažinimas ir grąžinamosios nuolaidos. Ji taip pat apribojo tų pačių produktų kategorijų ir tam tikrų dezinfektantų reklamą.

2. Pagrindinėje byloje kelios bendrovės prašo panaikinti šias taisykles ir ginčija jų atitiktį, be kita ko, Reglamentui (ES) Nr. 528/2012[2].

[1] Originalo kalba: anglų.

[2] 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo (OL L 167, 2012, p. 1; toliau – BPR).

3. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) kyla abejonių dėl to, ar šiuo aktu atliktas išsamus teisės aktų suderinimas ir pagal jį draudžiamos ginčijamos nacionalinės taisyklės, o, jeigu ne – kokiomis sąlygomis šios taisyklės gali būti priimtos.

4. Taigi ši byla susijusi su autonomijos, kuri buvo palikta valstybėms narėms priėmus BPR, apimtimi. Papildomai šioje byloje iš esmės klausiama, kokiomis sąlygomis pagal Sutarties nuostatas leidžiamos tokios nacionalinės taisyklės, kokios nagrinėjamos šioje byloje.

II. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė

5. Pagal BPR 1 straipsnio 1 dalį BPR tikslas – „pagerinti vidaus rinkos veikimą taikant suderintas biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo taisykles, tuo pačiu metu užtikrinant aukštą žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugos lygį. Šio reglamento nuostatos grindžiamos atsargumo principu, kuriuo siekiama apsaugoti žmonių sveikatą, gyvūnų sveikatą bei aplinką. Ypatingą dėmesį reikia skirti pažeidžiamų asmenų grupių apsaugai."

6. Pagal BPR 1 straipsnio 2 dalį jame „nustatomos taisyklės, reglamentuojančios:

a) veikliųjų medžiagų, kurios gali būti naudojamos biocidiniuose produktuose, sąrašo sudarymą Sąjungos lygiu;

b) biocidinių produktų autorizaciją;

c) abipusį autorizacijos liudijimų pripažinimą Sąjungoje;

d) biocidinių produktų tiekimą rinkai bei jų naudojimą vienoje ar keliose valstybėse narėse ar Sąjungoje;

e) apdorotų gaminių pateikimą rinkai."

7. BPR 72 straipsnyje kalbama apie reklamą. Jame nustatyta:

„1. Visi biocidinių produktų reklaminiai skelbimai turi atitikti Reglamento (EB) Nr. 1272/2008[3] nustatytus reikalavimus ir juose taip pat turi būti sakiniai „Biocidinius produktus naudokite saugiai. Prieš naudodami visuomet perskaitykite etiketę ir informaciją apie produktą." Šie sakiniai turi aiškiai išsiskirti iš viso reklaminio teksto ir būti įskaitomi.

2. Reklamuotojai privalomuose sakiniuose žodį „biocidiniai produktai" gali pakeisti aiškiomis nuorodomis į reklamuojamo produkto tipą.

3. Biocidinių produktų reklamoje apie šiuos produktus negali būti kalbama taip, kad būtų klaidinama dėl produkto keliamos rizikos žmonių sveikatai, gyvūnų sveikatai arba aplinkai ar jo efektyvumo. Biocidinio produkto reklamoje niekuomet negalima nurodyti: „mažos rizikos

[3] 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008, p. 1) (toliau – KŽP reglamentas).

produktas“, „netoksiškas“, „nekenksmingas“, „natūralus“, „nesukeliantis žalos aplinkai“, „nekenkia gyvūnams“ ar kitų panašių teiginių.“

B. Nacionalinė teisė

8. *Code de l'environnement* (Aplinkos kodeksas) naujajame L. 522-18 straipsnyje [4] nustatyta:

„Parduodant L. 522-1 straipsnyje apibrėžtus biocidinius produktus, draudžiama vykdyti išpardavimus, taikyti sumažintas kainas ir grąžinamąsias nuolaidas, diferencijuoti bendrąsias ir specialiąsias pardavimo sąlygas, kaip tai suprantama pagal Prekybos kodekso L. 441-1 straipsnį, suteikti nemokamų prekių ir taikyti bet kokią lygiavertę praktiką. Bet kokia komercinė praktika, kuria siekiama tiesiogiai ar netiesiogiai apeiti šį draudimą vykdant išpardavimus, taikant sumažintas kainas ir grąžinamąsias nuolaidas kitam produktų asortimentui, susijusiam su šių produktų pirkimu, yra draudžiama. Dekrete, kuris turi būti priimtas pasikonsultavus su *Conseil d'État* [(Valstybės Taryba)], turi būti apibrėžtos atitinkamų produktų kategorijos, atsižvelgiant į pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai.“

9. Naujajame Aplinkos kodekso L. 522-5-3 straipsnyje [5] nustatyta:

„Bet kokia tam tikrų [BPR] apibrėžtų biocidinių produktų kategorijų komercinė reklama yra draudžiama. Nukrypstant nuo šio straipsnio pirmos pastraipos, profesionaliems naudotojams skirta reklama leidžiama šiems naudotojams skirtų produktų platinimo vietose ir jiems skirtuose leidiniuose. Atitinkamų produktų kategorijos, atsižvelgiant į pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai, bei reklamos skelbimo tvarka nustatomos *Conseil d'État* [(Valstybės Taryba)] dekretu. Šiuose reklaminiuose skelbimuose aiškiai nurodoma, kaip tinkamai naudoti ir taikyti produktus, siekiant apsaugoti žmonių ir gyvūnų sveikatą bei aplinką, taip pat koks pavojus gali kilti žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai.“

10. 2019 m. birželio 26 d. Dekretu Nr. 2019-642, priimtu pagal naująjį Aplinkos kodekso L. 522-18 straipsnį, į šį kodeksą įtrauktas R. 522-16-1 straipsnis; jame nustatyta:

„L. 522-18 straipsnyje nurodytos produktų kategorijos, dėl kurių draudžiama taikyti tam tikrą komercinę praktiką, yra [BPR] apibrėžtų 14 ir 18 tipų produktai. Šios nuostatos netaikomos biocidiniams produktams, kuriems pagal to paties reglamento 25 straipsnį taikoma supaprastinta autorizacijos liudijimų išdavimo tvarka.“

11. 2019 m. birželio 26 d. Dekretu Nr. 2019-643, priimtu pagal Aplinkos kodekso L. 522-5-3 straipsnį, į šį kodeksą įtrauktas naujas R. 522-16-2 straipsnis, suformuluotas taip:

„I.- L. 522-5-3 straipsnyje minimos biocidinių produktų, kurių komercinė reklama plačiajai visuomenei draudžiama, kategorijos yra tokios:

1) [BPR] apibrėžti 14 ir 18 tipų produktai;

[4] Įtrauktas *Loi n° 2018-938 du 30 octobre 2018 pour l'équilibre des relations commerciales dans le secteur agricole et alimentaire et une alimentation saine, durable et accessible à tous* (2018 m. spalio 30 d. Įstatymas Nr. 2018-938 dėl prekybos santykių žemės ūkio ir maisto sektoriuje pusiausvyros ir sveikos, tvarios bei visiems prieinamos mitybos; toliau – 2018 m. spalio 30 d. įstatymas) 76 straipsniu.

[5] Įtrauktas 2018 m. spalio 30 d. įstatymu.

2) tame pačiame reglamente apibrėžti 2 ir 4 tipų produktai, kurie pagal [KŽP reglamento] nuostatas klasifikuojami kaip 1 kategorijos vandens aplinkai pavojingi produktai ir priskiriami 1 ūmaus poveikio kategorijai (H 400) ir 1 lėtinio poveikio kategorijai (H 410).

II.- Bet kokia profesionalams skirta I dalyje paminėtų produktų reklama turi atitikti I dalies 1 punkte minėto [BPR] 72 straipsnio nuostatas. Be to, reklamoje turi būti aiškiai ir suprantamai pateikiama tokia matoma informacija:

1) įrašomi šie du sakiniai: „Prieš naudodami produktą, visada įsitikinkite, kad tai tikrai būtina, ypač plačiajai visuomenei prieinamose vietose. Kaskart, kai yra galimybė, pirmenybę teikite alternatyviems metodams ir produktams, keliantiems mažiausią pavojų žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai“;

2) nuoroda į su produktu susijusių biocidinių produktų tipą, kaip jis apibrėžtas pirma nurodytame [BPR] V priede.

III.- Šio straipsnio nuostatos netaikomos biocidiniams produktams, kuriems pagal [BPR] 25 straipsnį leidžiama taikyti supaprastintą autorizacijos liudijimų išdavimo tvarką.“

III. Faktinės aplinkybės, procesas nacionaliniame teisme ir prejudiciniai klausimai

12. Dviem skundais *Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises* (Prancūzijos tarpšakinis eterinių aliejų komitetas, toliau – CIHEF) ir bendrovės *Florame*, *Hyteck Aroma-Zone*, *Laboratoires Gilbert*, *Laboratoire Léa Nature*, *Laboratoires Oméga Pharma France*, *Pierre Fabre Médicament*, *Pranarom France* ir *Puressentiel France* (toliau kartu – pareiškėjai) prašė *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) panaikinti 2019 m. birželio 26 d. Dekretą Nr. 2019-642 dėl draudžiamos prekybos tam tikrų kategorijų biocidiniais produktais praktikos (toliau – ginčijamas Dekretas Nr. 2019-642) ir 2019 m. birželio 26 d. Dekretą Nr. 2019-643 dėl tam tikrų kategorijų biocidinių produktų komercinės reklamos (toliau – ginčijamas Dekretas Nr. 2019-643) (toliau kartu – ginčijami dekretai).

13. Pareiškėjai teigia, kad ginčijami dekretai buvo priimti viršijant įgaliojimus. Taigi jie paprašė *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) pateikti Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą dėl priėmus BPR atlikto išsamaus teisės aktų suderinimo. Pareiškėjai teigia, kad ginčijamuose dekretuose nustatyti draudimai pažeidžia Aplinkos kodekso L. 522-18 ir L. 522-5-3 straipsnius, nes yra pernelyg bendro pobūdžio. Jie taip pat tvirtina, kad ginčijami dekretai lemia nepagrįstą diskriminaciją, suteikdami pirmenybę produktams, kuriems netaikomi nagrinėjami draudimai, kad jais pažeidžiama Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsniu saugoma teisė į nuosavybę ir kad jie buvo priimti neatsižvelgiant į 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) Pirmojo protokolo 1 straipsnio nuostatas. Be to, jie teigia, kad ginčijamas Dekretas Nr. 2019-642 prieštarauja Direktyvai 2000/31/EB[6], nes juo nepagrįstai ir neproporcingai trukdoma naudotis laisve teikti paslaugas, ir kad ginčijamas Dekretas Nr. 2019-643 yra neteisėtas, nes juo pernelyg suvaržoma EŽTK 10 straipsnyje garantuojama teisė į saviraiškos laisvę.

[6] 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (OL L 178, 2000, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 25 t., p. 399) (toliau – Elektroninės komercijos direktyva).

14. Atsiliepime į skundą *Ministre de la Transition ecologique* (ekologinės pertvarkos ministrė, Prancūzija) prašė atmesti abu skundus.

15. Sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) aiškina priežastis, kuriomis remiantis buvo atmesti visi minėti skundų pagrindai, išskyrus pagrindą, grindžiamą BPR, – anot to teismo, jame nėra nuostatų, leidžiančių arba draudžiančių valstybėms narėms nustatyti ribojamąsias priemones, kaip antai numatytas Aplinkos kodekso L. 522-18 ir L. 522-5-3 straipsniuose. Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nėra tikras, ar galima nustatyti tokias priemones nepažeidžiant to reglamento.

16. Šiomis aplinkybėmis *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos klausimus:

„Ar pagal [BPR] draudžiama, kad valstybė narė, siekdama apsaugoti visuomenės sveikatą ir aplinką, nustatytų tokias komercinę praktiką ir reklamą ribojančias taisykles, kokios numatytos Aplinkos kodekso L. 522-18 ir L. 522-5-3 straipsniuose? Jeigu ne, kokiomis sąlygomis valstybė narė gali imtis tokių priemonių?“

17. Rašytines pastabas pateikė pareiškėjai, Prancūzijos, Italijos ir Nyderlandų vyriausybės, taip pat Europos Komisija. Pareiškėjai, Prancūzijos vyriausybė ir Komisija buvo išklausyti per 2022 m. kovo 9 d. vykusį posėdį.

IV. Vertinimas

18. Ši byla susijusi su Prancūzijos nacionalinių taisyklių[7], pagal kurias, pirma, draudžiama tam tikra komercinė praktika, kiek tai susiję su dviejų kategorijų biocidiniais produktais, ir, antra, ribojama tų pačių ir dviejų papildomų kategorijų biocidinių produktų reklama, suderinamumu su Sąjungos teise.

19. Analizę pradėsiu nuo BPR pasiekto teisės aktų suderinimo laipsnio įvertinimo, nes tai yra Sąjungos teisės priemonė, dėl kurios konkrečiai teiraujasi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas. Subsidiariai šis teismas taip pat plačiau klausia, kokiomis sąlygomis pagal Sąjungos teisę leidžiama priimti tokias kaip ginčijamos nacionalines taisykles. Taigi, kiek tai būtina, ginčijamas taisykles vertinsiu atsižvelgdamas į atitinkamą Sąjungos teisę, kuri šiuo atveju yra SESV 34 ir 36 straipsnių nuostatos dėl laisvo prekių judėjimo[8]. Vis dėlto šios nuostatos tampa taikytinos tik tuo atveju, jeigu pagrindinė byla turi tarptautinį elementą[9], o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas[10].

[7] Nors pirmajame prejudiciniame klausime nurodyti tik Aplinkos kodekso L. 522-18 ir L 522-5-3 klausimai, pagrindinė byla susijusi su ginčijamų dekretų, kuriais į Aplinkos kodeksą įtraukti R. 522-16-1 ir R. 522-16-2 klausimai, teisėtumu. Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad R. 522-16-1 straipsniu patikslintas L 522-18 straipsnis, o R. 522-16-2 straipsniu – L. 522-5-3 straipsnis. Taigi šios dvi nuostatų poros sudaro du reguliavimo rinkinius, kuriuos iš esmės aptarė šalys. Todėl prejudicinį klausimą nagrinėsiu kaip susijusį ne vien su aiškiai nurodytomis teisės aktų nuostatomis, bet ir su Aplinkos kodekso R.522.16-1 ir R.522.16-2 straipsniais.

[8] Teisingumo Teismas yra ne kartą nusprendęs, kad, „kai sritis išsamiai suderinta Sąjungoje, visos su šia sritimi susijusios nacionalinės priemonės turi būti vertinamos atsižvelgiant į šios suderinimo priemonės, o ne į pirminės teisės nuostatas“. 2022 m. vasario 24 d. Sprendimas *Viva Telecom Bulgaria* (C-257/20, EU:C:2022:125, 45 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[9] 2017 m. sausio 19 d. Sprendimas *Queisser Pharma* (C-282/15, EU:C:2017:26, 39 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[10] Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pareiškėjai pagrindinėje byloje pateikė argumentų, susijusių su Elektroninės komercijos direktyva. Norėčiau pažymėti tik tai: kadangi ši direktyva grindžiama „kilmės šalies“ principu, nagrinėjamu atveju ji nesvarbi, nes visi pareiškėjai yra Prancūzijos bendrovės. Šiuo klausimu žr. 2014 m. rugsėjo 11 d. Sprendimą *Papasavvas* (C-291/13, EU:C:2014:2209, 34 ir 35 punktai).

20. Iš pradžių atliksiu minėtą dviejų dalių analizę, pirma, susijusią su nacionaliniu tam tikros komercinės praktikos draudimu (A skirsnis), ir tik po to, antra, išnagrinėsiu reklamos klausimą (B skirsnis).

A. Nagrinėjamos komercinės praktikos draudimas

21. Pagal Aplinkos kodekso L. 522-18 ir R. 522-16-1 straipsnius, parduodant tam tikrus biocidinius produktus, kurie BPR V priede (toliau – V priedas) apibrėžti kaip 14 ir 18 tipų produktai, išskyrus tuos, kuriems pagal to reglamento 25 straipsnį taikoma supaprastinta autorizacijos liudijimų procedūra, draudžiama vykdyti išpardavimus, taikyti sumažintas kainas ir grąžinamąsias nuolaidas, diferencijuoti bendrąsias ir specialiąsias pardavimo sąlygas, suteikti nemokamas prekes ir taikyti bet kokią lygiavertę praktiką.

22. 14 produktų tipas apima rodenticidus; jie V priede apibūdinti kaip „produktai, naudojami pelėms, žiurkėms ar kitiems graužikams kontroliuoti kitais būdais nei juos atbaidant arba priviliojant“. 18 produktų tipas apima „insekticidus, akaricidus ir kitų nariuotakojų kontrolės produktus“; jie apibūdinami kaip „produktai, naudojami artropodams (pvz., vabzdžiams, voragyviams ir vėžiagyviams) kontroliuoti kitais būdais nei juos atbaidant arba priviliojant“. 14 ir 18 tipų produktai patenka į platesnę kategoriją „3 pagrindinė grupė. Kenkėjų kontrolė“.

23. Toliau analizuodamas padarysiu išvadą, kad nagrinėjamu nacionaliniu draudimu nepažeidžiama BPR (1 dalis). Taip pat padarysiu išvadą, kad tas pats draudimas nepažeidžia Sutarties nuostatų dėl laisvo prekių judėjimo (2 dalis).

1. Suderintų taisyklių taikymo sritis

24. BPR buvo priimtas pagal SESV 114 straipsnį – tai yra pagrindinis teisinis pagrindas, kuriuo vadovaujantis priimamos Sąjungos teisinės priemonės, būtinos vidaus rinkai kurti ir jai veikti [11]. Taigi šiuo reglamentu suderintos „biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo taisyklės, tuo pačiu metu užtikrinant aukštą žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugos lygį <…>“, kaip nurodyta jo 1 straipsnio 1 dalyje [12]. Šiuo tikslu 1 straipsnio 2 dalyje išvardytos šiame teisės akte numatytų taisyklių kategorijos. Šio sąrašo d punkte nurodytos taisyklės, reglamentuojančios „biocidinių produktų tiekimą rinkai bei jų naudojimą vienoje ar keliose valstybėse narėse ar Sąjungoje“.

25. Pagrindinė byla susijusi su biocidiniais produktais, ir, ko gero, taisyklių dėl „tiekimo rinkai ir jų naudojimo“ kategorija yra pakankamai plati, kad apimtų taisykles, draudžiančias tam tikrą rinkodaros praktiką. Iš tiesų 3 straipsnio 1 dalies i punkte „tiekimas rinkai“ apibrėžtas kaip „biocidinio produkto <…>, skirto platinti arba naudoti, tiekimas rinkai, vykdant komercinę veiklą už atlygį arba nemokamai“.

[11] Žr., pavyzdžiui, generalinio advokato N. Wahl išvadą byloje *Marakešo sutartis dėl galimybės susipažinti su paskelbtais kūriniais* (Nuomonė 3/15, EU:C:2016:657, 71 punktas).

[12] Taip pat žr. BPR 3 konstatuojamąją dalį ir 2021 m. spalio 14 d. Sprendimą *Biofa* (C-29/20, EU:C:2021:843, 35 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

26. Atsižvelgiant į tai, vertinimą, ar Sąjungos teisės priemone užtikrinamas išsamus konkrečios srities suderinimas, reikia atlikti ne atsižvelgiant į bendrai apibrėžtas teisines kategorijas, bet nagrinėjant konkrečią sritį [13].

27. Ši konkreti sritis nagrinėjamu atveju atitinka draudimą parduodant tam tikrus biocidinius produktus „vykdyti išpardavimus, taikyti sumažintas kainas ir grąžinamąsias nuolaidas, diferencijuoti bendrąsias ir specialiąsias pardavimo sąlygas <…> suteikti nemokamas prekes ir taikyti bet kokią lygiavertę praktiką“.

28. Atsižvelgdamas į tai, kad taip apribota atitinkama komercinė praktika, kartu su Prancūzijos ir Nyderlandų vyriausybėmis bei Komisija pažymiu, kad BPR nėra jokių nuostatų, kurios būtų aiškiai su ja susijusios.

29. Kaip pažymi Komisija, BPR iš esmės susijęs su biocidinių produktų autorizacija, kad jie galėtų būti tiekiami rinkai, ir su jų naudojimu. Nuostatos dėl biocidinių produktų naudojimo yra gana ribotos ir iš esmės numato, kad toks naudojimas priklauso nuo atitinkamų autorizacijos, ženklinimo bei pakavimo reikalavimų ir turi juos atitikti [14].

30. Šiomis aplinkybėmis nuostatos, kurios iš esmės yra artimiausios nagrinėjamam klausimui, yra išdėstytos BPR 69 ir 72 straipsniuose; juose atitinkamai numatyti, pirma, pakavimo ir ženklinimo ir, antra, reklamos reikalavimai. Pažymėtina, kad nė viena iš šių nuostatų nėra svarbi nagrinėjamos praktikos draudimui [15].

31. Patys pareiškėjai per posėdį pripažino, kad BPR nėra jokių nuostatų dėl kainų nustatymo. Vis dėlto jie tvirtino, kad nagrinėjamos nacionalinės taisyklės pažeidžia suderintą sistemą, kurią sudaro šis reglamentas ir KŽP reglamentas. Jie paaiškino, kad nacionalinėse taisyklėse dėl komercinės praktikos nustatytas papildomas reguliavimas numatant naują produktų skirstymą į kategorijas, kurio gamintojai negali numatyti, nes jis neturi tiesioginio ryšio su rizika, siejama su konkrečiu produktu. Pareiškėjų nuomone, taip nacionalinės taisyklės trukdo laisvam biocidinių produktų judėjimui, taigi neleidžia pasiekti šių reglamentų tikslo. Be to, pareiškėjai teigia, kad BPR riboja valstybių narių veiksmų apimtį – pagal jį valstybės narės gali vykdyti tik informavimo apie biocidinių produktų poveikį politiką, reikalaujamą pagal to reglamento 17 straipsnio 5 dalies trečią pastraipą. Vis dėlto, jų nuomone, tokia politika neapima nagrinėjamo draudimo.

32. Šiuo klausimu ir dėl KŽP reglamento pažymėtina, kad šia priemone iš esmės suderinti cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo kriterijai ir nustatytos pavojingų cheminių medžiagų ir mišinių ženklinimo ir pakavimo taisyklės [16]. Kitaip tariant, ja siekiama nustatyti, „dėl kurių savybių cheminės medžiagos ir mišiniai turėtų būti klasifikuojami kaip pavojingi, kad būtų galima tinkamai identifikuoti cheminių medžiagų bei mišinių pavojingumą ir apie jį pranešti“ [17], ir, siekiant užtikrinti saugų jų tiekimą, joje nustatyti bendrieji pakavimo standartai [18].

[13] Šiuo klausimu žr. generalinio advokato M. Bobek išvadą byloje *Lietuvos Respublikos Seimas* (C-2/18, EU:C:2019:180, 27–29 punktai) ir generalinio advokato P. Mengozzi išvadą byloje *Monsanto Technology* (C-428/08, EU:C:2010:128, 47 punktas).

[14] Žr. BPR 17 straipsnio 1 dalį ir 5 dalies pirmą pastraipą arba 22 straipsnio 1 dalį.

[15] BPR 72 straipsnis bus aptartas šios išvados B dalyje, nes jis tiesiogiai susijęs su nagrinėjama nacionaline taisykle dėl reklamos.

[16] Žr. KŽP reglamento 1 straipsnį.

[17] KŽP reglamento 10 konstatuojamoji dalis.

[18] KŽP reglamento 51 konstatuojamoji dalis.

33. BPR daroma kryžminė nuoroda į KŽP reglamentą, kuriuo reikia remtis tvirtinant veikliąsias medžiagas ir išduodant biocidinių produktų autorizacijos liudijimus [19]. Jame taip pat daroma nuoroda į šį reglamentą, siekiant apibrėžti reikalavimus, susijusius su biocidinių produktų ženklinimu ir pakavimu (BPR 69 straipsnis) bei jų reklama (BPR 72 straipsnis), nes KŽP reglamente abiejose šiose srityse nustatytos konkrečios taisyklės, kurių taikymas užtikrinamas ir BPR [20]. Nors taip KŽP reglamentas šiais aspektais papildo BPR ir nors antrajame reglamente skelbiama, kad jis apskritai nedaro poveikio pirmajam [21], pažymėtina, kad KŽP reglamente nenustatyta jokių papildomų taisyklių, susijusių su nagrinėjama komercine praktika.

34. Dėl BPR 17 straipsnio 5 dalies trečios pastraipos, kuria remiasi ir pareiškėjai, pažymėtina, kad pagal šią nuostatą valstybės narės privalo imtis „priemonių, būtinų užtikrinti, kad visuomenei būtų teikiama tinkama informacija apie biocidinių produktų naudą ir su jais susijusią riziką ir būdus, kaip kuo labiau sumažinti jų naudojimą“. Vis dėlto iš jos išplaukiantis valstybių narių kompetencijos patvirtinimas iš esmės nereiškia, kad valstybių narių veiksmai ribojami taip, kad jos gali įgyvendinti tik tokią informavimo politiką.

35. Ar vis dėlto galima teigti, kad, nors nagrinėjamas draudimas susijęs su aspektu, kuris formaliai skiriasi nuo informavimo politikos, jis pažeidžia Sąjungos teisės aktų leidėjo nustatytą reguliavimo pusiausvyrą tarp, pirma, siekio pagerinti biocidinių produktų vidaus rinką ir, antra, visuomenės sveikatos bei aplinkos apsaugos? Kitaip tariant, ar galima teigti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė, jog spręsti biocidinių produktų naudojimo klausimą juos pateikus rinkai būtų galima tik valstybėms narėms pagal BPR 17 straipsnio 5 dalies trečią pastraipą įgyvendinant informavimo politiką?

36. Aš taip nemanau. Nuostata, susijusi su valstybės narės kompetencija informavimo politikos klausimais, BPR 17 straipsnio struktūroje papildo bendrąsias taisykles dėl galimybės pateikti produktą rinkai ir jį naudoti. Ji įtraukta į BPR 17 straipsnio 5 dalį, kurios pirmoje pastraipoje nustatytas įpareigojimas naudoti biocidinius produktus laikantis autorizacijos sąlygų ir ženklinimo bei pakavimo reikalavimų. Antroje pastraipoje paaiškinta, kad „tinkamas [biocidinių produktų] naudojimas“ „apima racionalų reikiamo fizinių, biologinių, cheminių ir atitinkamai kitų rūšių priemonių derinio taikymą, kad biocidinių produktų būtų naudojama tik tiek, kiek būtina, ir būtų imtasi tinkamų atsargumo priemonių“. Toliau trečioje pastraipoje numatyta valstybių narių pareiga imtis priemonių informuoti visuomenę apie biocidinių produktų naudą ir su jų naudojimu susijusią riziką, taip pat būdus, kaip kuo labiau sumažinti jų naudojimą.

37. Taigi BPR 17 straipsnio 5 dalies trečioje pastraipoje biocidinių produktų naudojimo klausimas reglamentuojamas ne jų atitikties įvairiems teisės aktų reikalavimams (apie kurią kalbama šio reglamento 17 straipsnio 1 dalyje) požiūriu, o veikiau platesniu jų tvaraus naudojimo požiūriu – kaip, atrodo, tai patvirtina Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, pridėtas prie jos pateiktos BPR įgyvendinimo ataskaitos [22]. Šio 2021 m. dokumento skyriuje „Tvarus naudojimas“ nurodytos

[19] Žr. BPR 3 straipsnio f punktą, 5 straipsnio 1 ir 3 dalis, 10 straipsnio 1 dalies b punktą ir 28 straipsnio 2 dalies a punktą dėl veikliųjų medžiagų klausimo ir BPR 19 straipsnio 4 dalies b punktą dėl biocidinių produktų autorizacijos liudijimų išdavimo.

[20] Žr. KŽP reglamento 48 straipsnį dėl reklamos ir jo III–V antraštines dalis dėl ženklinimo ir pakavimo.

[21] Žr. BPR 2 straipsnio 3 dalies m punktą.

[22] Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, pridėtas prie dokumento „Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Reglamento Nr. 528/2012“, SWD(2021) 128 *final*, p. 59–61.

valstybių narių taikomos priemonės ir kartu pripažįstama, kad Direktyva 2009/128/EB [23] netaikoma biocidiniams produktams ir kad „tokio taikymo išplėtimo naudingumas bus apsvarstytas atliekant BPR vertinimą ateityje“ [24].

38. Pažymėtina, kad BPR 17 straipsnio 5 dalies trečia pastraipa, vertinant labai plačiai, atitinka Tausiojo pesticidų naudojimo direktyvos 7 straipsnį dėl „Informavim[o] ir informuotumo didinim[o]“. Vis dėlto šioje direktyvoje taip pat nustatytos taisyklės dėl nacionalinių veiksmų planų, profesionalių naudotojų, platintojų ir konsultantų mokymo (įskaitant pažymėjimų sistemą), pardavimo reikalavimai arba taisyklės dėl konkrečių metodų.

39. Šiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į labai ribotą BPR nuostatų dėl priemonių, skirtų tvariam rinkai pateiktų biocidinių produktų naudojimui užtikrinti, skaičių ir taikymo sritį man sunku daryti išvadą, kad šioje srityje kompetencija valstybėms narėms nesuteikta.

40. Taigi darau išvadą, kad nagrinėjamas draudimas neprieštarauja BPR. Vis dėlto, kiek tai susiję su tarpvalstybinio pobūdžio situacijomis ir atsižvelgiant į šios bylos specifiką [25], nagrinėjamam draudimui taikomos Sutarties nuostatos dėl laisvo prekių judėjimo, kurias dabar ir aptarsiu.

2. Iš SESV 34 ir 36 straipsnių kylantys apribojimai

41. Šioje dalyje išdėstysiu priežastis, dėl kurių darau išvadą, kad nagrinėjamos komercinės praktikos draudimas neprieštarauja SESV 34 straipsniui (a punktas). Jeigu Teisingumo Teismas prieitų prie priešingos išvados, nurodysiu priežastis, dėl kurių šis draudimas, mano nuomone, bet kuriuo atveju yra pagrįstas (b punktas).

a) Draudimas neprieštarauja SESV 34 straipsniui

42. Uždraudžiant valstybių narių tarpusavio prekyboje taikyti kiekybinius importo apribojimus ir bet kokias lygiaverčio poveikio priemones, SESV 34 straipsnyje įtvirtintas pagrindinis principas, kuriuo užtikrinamas laisvas prekių judėjimas Sąjungoje [26].

43. Pagal suformuotą jurisprudenciją visos valstybės narės priemonės, galinčios tiesiogiai ar netiesiogiai, faktiškai ar potencialiai trukdyti prekybai Sąjungoje, laikomos kiekybiniams apribojimams lygiaverčio poveikio priemonėmis, kaip tai suprantama pagal tą nuostatą [27]. Ši formuluotė buvo pakoreguota jurisprudencijoje, įtvirtintoje Sprendime *Keck ir Mithouard*. Iš šios jurisprudencijos matyti, kad SESV 34 straipsnis netaikomas nacionalinei priemonei, kai ji yra

[23] 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva, nustatanti Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo (OL L 309, 2009, p. 71; toliau – Tausiojo pesticidų naudojimo direktyva).

[24] 22 išnašoje cituoto Komisijos tarnybų darbinio dokumento 59 punktas. BPR 18 straipsnyje nustatyta, kad „prireikus“ Komisija pateikia pasiūlymą dėl priemonių, susijusių su tvariu biocidinių produktų naudojimu.

[25] Žr. mano pastabas, pateiktas šios išvados 10 išnašoje.

[26] Žr., pavyzdžiui, 2021 m. liepos 15 d. Sprendimą *DocMorris* (C-190/20, EU:C:2021:609, 33 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija) (toliau – Sprendimas *DocMorris*).

[27] 1974 m. liepos 11 d. Sprendimas *Dassonville* (8/74, EU:C:1974:82, 5 punktas). Kalbant apie naujesnę jurisprudenciją, tai nurodyta, pavyzdžiui, Sprendimo *Doc Morris* 34 punkte.

pardavimo sąlyga, taikoma „visiems atitinkamiems ūkio subjektams, savo veiklą vykdantiems nacionalinėje teritorijoje“, ir kai „[ji] daro tokį patį teisinį ir faktinį poveikį nacionalinių produktų ir produktų iš kitų valstybių narių prekybai“ [28].

44. Vėlesnėje jurisprudencijoje Teisingumo Teismas patikslino, kad sąvoka „pardavimo sąlyga“ taikoma apribojimams arba draudimams, nesusijusiems su produktų savybėmis, bet susijusiems tik su sąlygomis, kuriomis jie gali būti parduodami [29].

45. Pažymėtina, kad nagrinėjamas draudimas nesusijęs su biocidiniams produktams taikomais reikalavimais, bet užkerta kelią taikyti tam tikrus jų pardavimo skatinimo būdus. Dėl šios priežasties, mano nuomone, turėtų būti laikoma, kad jis susijęs su „pardavimo sąlyga“, kaip tai suprantama pagal minėtą jurisprudenciją.

46. Dėl klausimo, ar jis atitinka šios išvados 43 punkte nurodytas sąlygas, pažymiu, kad, pirma, Aplinkos kodekso L. 522-18 ir R. 522-16-1 straipsniuose įtvirtintas draudimas taikomas visiems atitinkamiems nacionalinėje teritorijoje veikiantiems komercinės veiklos subjektams, nepaisant jų pilietybės (nacionalinės priklausomybės). Taigi formaliai jis nėra diskriminacinis.

47. Antra, dėl to, ar toks draudimas turi didesnį poveikį insekticidų ir rodenticidų iš kitų valstybių narių nei vietos produkcijos rinkodarai, Prancūzijos vyriausybė tvirtina, kad taip nėra. Per posėdį ji paaiškino, kad dėl šio draudimo kitose valstybėse narėse įsisteigę ekonominės veiklos vykdytojai, norintys siūlyti savo biocidinius produktus Prancūzijoje, nepatiria jokių papildomų sąnaudų. Ši vyriausybė taip pat pridūrė, kad nagrinėjamas draudimas taikomas ne visiems rinkodaros būdams.

48. Komisija laikosi priešingos nuomonės ir mano, kad nagrinėjamas draudimas apriboja vieną iš komercinės veiklos subjektų turimų priemonių, kuriomis jie gali pasinaudoti siekdami tapti žinomi Prancūzijos rinkoje. Taigi jis gali turėti didesnį poveikį iš kitų valstybių narių įvežamiems, o ne vietos produktams.

49. Per posėdį pareiškėjai iš esmės laikėsi tokio paties požiūrio [30].

50. Pritariu Prancūzijos vyriausybei.

51. Nors Komisija pagrįsta teigia, kad galimybė konkuruoti produktų kainomis yra svarbi komercinės veiklos subjektų turima priemonė, tai nereiškia, kad bet koks ir kiekvienas su tuo susijęs apribojimas bus savaime laikomas patenkančiu į SESV 34 straipsnio taikymo sritį. Teisingumo Teismo jurisprudencija šiuo klausimu nevienareikšmė.

[28] 1993 m. lapkričio 24 d. Sprendimas *Keck ir Mithouard* (C-267/91 ir C-268/91, EU:C:1993:905, 16 punktas) (toliau – Sprendimas *Keck ir Mithouard*). Nors šio kriterijaus statusas jau aptartas, jo svarba patvirtinta, pavyzdžiui, Sprendimo *Doc Morris* 35 punkte. Šis klausimas aptartas, pavyzdžiui, Schütze, R., „Of types and tests: towards a unitary doctrinal framework for Article 34 TFEU?“, *European Law Review*, 41 tomo 6 skyrius, 2016, p. 826; Lianos, I., „In Memoriam Keck: The Reformation of the ES Law on the Free Movement of Goods“, *European Law Review*, 40 tomo 2 skyrius, 2015, p. 225; Purnhagen, K. P., „Keck is dead, long live Keck? How the court of justice tries to avoid a Sunday Trading Saga 2.0“, leidinyje *Liber Amicorum L.W. Gormley*, 2019, p. 176.

[29] Žr., pavyzdžiui, 2016 m. rugsėjo 21 d. Sprendimą *Etablissements Fr. Colruyt* (C-221/15, EU:C:2016:704, 37 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija) (toliau – Sprendimas *Etablissements Fr. Colruyt*); 2004 m. kovo 25 d. Sprendimą *Karner* (C-71/02, EU:C:2004:181, 38 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija) (toliau – Sprendimas *Karner*) arba 2010 m. gruodžio 2 d. Sprendimą *Ker-Optika* (C-108/09, EU:C:2010:725, 45 punktas) (toliau – Sprendimas *Ker-Optika*).

[30] Jie tai darė subsidiariai ir atsakydami į Teisingumo Teismo pateiktą klausimą, o pagrindinis jų argumentas buvo tas, kad draudimas pažeidžia BPR.

52. Teisingumo Teismas nusprendė, kad taisyklėms, pagal kurias komercinės veiklos subjektai negali laisvai daryti įtakos minimalioms kainoms [31] arba apskritai daryti joms įtakos [32], taikomas SESV 34 straipsnyje įtvirtintas draudimas. O Sprendime *Etablissements Fr. Colruyt*, susijusiame su taisykle, pagal kurią mažmenininkams draudžiama parduoti tabako produktus už tokią mažmeninę kainą, kuri mažesnė nei gamintojo arba importuotojo nurodyta kaina, Teisingumo Teismas, remdamasis aplinkybe, kad importuotojai ir toliau gali laisvai nustatyti šią kainą, padarė išvadą, kad nagrinėjamas teisės aktas nepatenka į SESV 34 straipsnio taikymo sritį [33].

53. Mano nuomone, panašiai, kaip buvo nuspręsta toje byloje, nagrinėjamu atveju taip pat svarbu, jog komercinės veiklos subjektai ir toliau galėtų laisvai nustatyti kainas. Taip jie gali konkuruoti tuo lygmeniu, t. y. gali nuspręsti, kad jų produktų kaina (be jokio pardavimo skatinimo) būtų didesnė arba mažesnė.

54. Be to, jeigu neapsiribotume vien jurisprudencija, susijusia su kainų nustatymo būdais, Teisingumo Teismas jurisprudencijoje, apimančioje Sprendimus *Ker-Optika*, *Deutsche Parkinson Vereinigung* ir *A*, atkreipė dėmesį į patekimo į rinką problemą – taikant nagrinėjamą priemonę (iš esmės draudžiančią tam tikrus prekybos internetu aspektus) patekti į rinką tapo itin sudėtinga ar net neįmanoma [34].

55. Vis dėlto neatrodo, kad šiuo atveju taip yra.

56. Pareiškėjai per posėdį nurodė, kad jie prekiauja biocidiniais produktais, kurių veikliosios medžiagos yra eteriniai aliejai. Jie paaiškino, kad šie produktai yra alternatyva tradiciniams cheminiams sintetiniams biocidiniams produktams, nes daro mažesnį poveikį aplinkai. Pareiškėjai taip pat paaiškino, kad yra smulkieji rinkos dalyviai, taigi priklauso nuo komercinės praktikos (ir reklamos), kuri jiems leidžia tapti matomiems.

57. Nors pripažįstu, kad gali būti sudėtingiau pristatyti produktą, kuris yra alternatyva tradiciniam produktui, atrodo, kad tai yra neatsiejama problema, su kuria vienodai susiduria tiek užsienio, tiek vietos „alternatyvūs“ produktai. Manau, kad šioje byloje svarbu tai, ar nagrinėjamas draudimas reikšmingai apsunkina šių, ko gero, alternatyvių užsienio produktų patekimą į Prancūzijos rinką.

58. Manau, kad ne.

59. Žinoma, kaip pažymėjo Prancūzijos vyriausybė, negalima atmesti to, kad nagrinėjamas nacionalinis draudimas riboja iš kitų valstybių narių įvežamų produktų pardavimo Prancūzijoje apimtį, nes dėl jo „komercinės veiklos subjektai negali naudotis pardavimo skatinimo būdu“ [35].

[31] 2015 m. gruodžio 23 d. Sprendimas *Scotch Whisky Association ir kt.* (C-333/14, EU:C:2015:845, 32 punktas).

[32] 2016 m. spalio 19 d. Sprendimas *Deutsche Parkinson Vereinigung* (C-148/15, EU:C:2016:776, 26 punktas) (toliau – *Deutsche Parkinson Vereinigung*).

[33] Sprendimo *Etablissements Fr. Colruyt* 38–40 punktai.

[34] Atitinkamai Sprendimo *Ker-Optika* 54 punktas; Sprendimo *Deutsche Parkinson Vereinigung* 25 punktas ir 2020 m. spalio 1 d. Sprendimas *A (Vaistų reklama ir pardavimas internetu*) (C-649/18, EU:C:2020:764, 76 punktas). Pastarajame sprendime Teisingumo Teismas išanalizavo ginčijamą priemonę pagal Elektroninės komercijos direktyvą. O generalinis advokatas H. Saugmandsgaard Øe ją išanalizavo atsižvelgdamas į SESV 34 ir 36 straipsnius; žr. jo išvadą byloje *A (Vaistų reklama ir pardavimas internetu)* (C-649/18, EU:C:2020:134, 44–49, 69 ir paskesni punktai) (toliau – išvada byloje *A*). Taip pat žr. 2003 m. gruodžio 11 d. Sprendimą *Deutscher Apothekerverband* (C-322/01, EU:C:2003:664, 74–76 punktai).

[35] Kaip buvo konstatuota dėl nuostolingo perpardavimo draudimo Sprendimo *Keck ir Mithouard* 13 punkte.

60. Vis dėlto, mano nuomone, šiuo metu svarbu tai, kad, nors nagrinėjamu draudimu ribojami kai kurie pardavimo skatinimo būdai, kaip jau minėjau, komercinės veiklos subjektai vis tiek gali laisvai nustatyti nesumažintas insekticidų ir rodenticidų kainas ir laisvai jais prekiauti savo nuožiūra pasirinktose vietose, nesvarbu, internetu ar fizinėse parduotuvėse.

61. Kitaip tariant, nagrinėjamose teisės nuostatose neįžvelgiu nieko, kas leistų padaryti išvadą, kad dėl išpardavimų, kainų sumažinimo, grąžinamųjų nuolaidų, bendrųjų ir specialiųjų pardavimo sąlygų diferencijavimo, nemokamų prekių suteikimo arba lygiavertės praktikos draudimo komercinės veiklos subjektai netenka galimybės naudotis tam tikra rinkodaros priemone ir dėl to jie faktiškai negali veiksmingai konkuruoti su vietos produktais arba jiems taip konkuruoti tampa itin sudėtinga, taigi šią situaciją galima lyginti su draudimu prekiauti internetu arba fiksuotų ar minimalių kainų nustatymu.

62. Vis dėlto, jeigu Teisingumo Teismas nesutiktų su šia analize ir padarytų išvadą, kad nagrinėjamas nacionalinis draudimas patenka į SESV 34 straipsnio taikymo sritį, toliau nurodau, mano nuomone, šį draudimą pateisinančius motyvus.

b) Nagrinėjamas draudimas bet kuriuo atveju yra pateisinamas

63. Pagal suformuotą jurisprudenciją laisvo prekių judėjimo apribojimas gali būti pateisinamas SESV 36 straipsnyje išvardytais bendrojo intereso pagrindais arba privalomuoju bendrojo intereso pagrindu [36].

64. Sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą paaiškinta, kad nagrinėjamu draudimu siekiama apsaugoti visuomenės sveikatą ir aplinką [37].

65. Pirmasis pateisinimas atitinka SESV 36 straipsnyje pripažįstamas su sveikata susijusias aplinkybes. Kaip ne kartą nusprendė Teisingumo Teismas, „žmonių sveikata ir gyvybė tarp Sutarties saugomų interesų užima svarbiausią vietą ir <…> būtent valstybės narės turi nuspręsti, kokio lygio visuomenės sveikatos apsaugą jos ketina suteikti ir kaip šį lygį pasiekti. Kadangi šis apsaugos lygis įvairiose valstybėse narėse gali skirtis, valstybėms narėms suteikiama diskrecija.“ [38]

66. Antra, kalbant apie aplinką, jurisprudencijoje jos apsauga pripažinta viršesniu bendrojo intereso pagrindu [39].

67. Pažymėtina, kad tiek, kiek nagrinėjamu draudimu siekiama apriboti produktų, kurie „dėl jiems būdingų savybių ir susijusių naudojimo būdų gali kelti riziką žmonėms, gyvūnams ir aplinkai“ [40], naudojimą, šie tikslai gali pateisinti su tuo draudimu susijusį prekybos apribojimą.

68. Vis dėlto tam, kad apribojimas būtų pateisinamas, jis turi atitikti proporcingumo kriterijų. Tai reiškia, kad jis turi būti tinkamas siekiamiems tikslams pasiekti ir neviršyti to, kas būtina jiems įgyvendinti. Taigi turi nebūti laisvą prekių judėjimą mažiau ribojančių priemonių jiems pasiekti [41].

[36] Sprendimo *Ker-Optika* 57 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

[37] Primenu, kad Aplinkos kodekso L. 522-18 straipsnyje nustatyta, jog „<…> dekrete, kurį turi priimti *Conseil d'État* [(Valstybės Taryba)], turi būti apibrėžtos atitinkamų produktų kategorijos, atsižvelgiant į pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai“.

[38] Sprendimo *Deutsche Parkinson Vereinigung* 30 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

[39] Žr., pavyzdžiui, 2015 m. spalio 6 d. Sprendimą *Capoda Import-Export* (C-354/14, EU:C:2015:658, 43 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[40] BPR 1 konstatuojamoji dalis.

[41] Žr., pavyzdžiui, Sprendimo *Ker-Optika* 65 punktą.

69. Kalbant apie nagrinėjamo draudimo tinkamumą, galima teigti, kad jis nepašalina visų nebūtino insekticidų ir rodenticidų naudojimo atvejų (paprasčiausiai todėl, kad negalima atmesti nebūtino šių produktų, įsigytų už visą kainą, naudojimo). Vis dėlto, mano nuomone, galima pagrįstai tikėtis, kad finansinės naudos nesuteikimas jų įsigyjant šiek tiek sumažina šią riziką, nes atgraso nuo nebūtino pirkimo (kuris vėliau gali lemti nebūtiną naudojimą).

70. Dėl būtinumo per posėdį atsakydama į Teisingumo Teismo jai užduotą klausimą Komisija nurodė, kad būtų galima taikyti mažiau ribojančias priemones, susijusias su reklama arba reikalavimu pardavėjams pateikti informaciją apie susijusią riziką.

71. Šie pasiūlymai manęs neįtikina.

72. Dėl pirmosios galimybės Komisija atitinkamoje savo pareiškimų dalyje nesutinka su tuo, kad papildomas pranešimas, kurį Prancūzijos reguliavimo institucija reikalauja privalomai pateikti visoje šių produktų reklamoje, yra suderinamas su BPR. Šiuo papildomu pranešimu iš esmės raginama atsižvelgti į riziką ir jis išsamiai aptartas šios išvados IV skyriaus B skirsnyje. Sutinku su Komisija, kad šis papildomas pranešimas nesuderinamas su BPR atliktu išsamiu šio konkretaus klausimo suderinimu. Atsižvelgiant į tai, papildomos informacijos teikimo apie reklamuojamų produktų keliamą riziką reklamoje negalima laikyti mažiau ribojančia nagrinėjamo draudimo alternatyva.

73. Dėl antrojo pasiūlymo manau, jog tam, kad toks pardavėjo informacijos suteikimas būtų prasmingas ir toks pat veiksmingas, kaip ir finansinės naudos nebuvimas, ši informacija turėtų būti suteikta remiantis tam tikro lygio kvalifikacija, galbūt įgyta per mokymus. Mano nuomone, dėl to ir dėl kitu atveju neaiškių nagrinėjamo scenarijaus aspektų šios galimybės negalima vertinti kaip mažiau apsunkinančios [42].

74. Pati Komisija pripažino, kad šių pasiūlytų alternatyvų gali nepakakti nurodytiems tikslams pasiekti ir jas taikant gali būti pateikta prieštaringų pranešimų. Iš tiesų sutinku su tuo, kad pardavėjas, informuojantis klientus apie savo siūlomų produktų keliamą riziką ir kartu siūlantis didelę nuolaidą bei pateikiantis kelis nemokamus insekticido pavyzdžius, negali būti laikomas nuosekliu.

75. Galiausiai galima teigti, kad mažiau apsunkinanti priemonė, skirta išvengti nebūtino biocidinių produktų naudojimo, galėtų būti įgyvendinta vykdant informavimo kampaniją, grindžiamą BPR 17 straipsnio 5 dalies trečioje pastraipoje numatyta valstybių narių kompetencija [43]. Šiuo klausimu pripažįstu, kad Teisingumo Teismui gana sunku abstrakčiai įvertinti galimą dviejų skirtingų politikų pakeičiamumą jų poveikio požiūriu. Mano nuomone, švietimo tikslui, kurio siekiama visuomenės informavimo kampanija, įgyvendinti dėl jo pobūdžio reikia šiek tiek laiko, kad būtų galima pakeisti mąstymą ir elgesį. Šiuo požiūriu galiu suprasti, kad ji gali būti laikoma netinkama problemai, kuri suvokiama kaip opi, spręsti. Be to, perspektyva iš karto gauti finansinę naudą gali tiesiog užgožti švietimo pastangas, taigi nėra nepagrįsta manyti, kad šios finansinės naudos draudimas yra būtinas tam, kad būtų galima prasmingai siekti nustatyto tikslo.

[42] Siekiant palyginti žr. Tausiojo pesticidų naudojimo direktyvos 5 straipsnyje nustatytas taisykles dėl „profesionalių naudotojų, platintojų ir konsultantų“ mokymo.

[43] Žr. šios išvados 34 punktą.

76. Be to, iš Aplinkos kodekso R. 522-16-1 straipsnio matyti, kad draudimas netaikomas, kai tam tikram insekticidui arba rodenticidui gali būti taikoma supaprastinta autorizacijos liudijimų išdavimo tvarka pagal BPR 25 straipsnį. Paprastai ši tvarka taikoma biocidiniams produktams, keliantiems mažą riziką sveikatai ir aplinkai [44]. Mano nuomone, tai rodo, kad Prancūzijos reguliavimo institucija stengėsi išvengti pernelyg didelio reguliavimo, kuris turėtų įtakos produktams, nelaikomiems itin pavojingais, ir dėl to nebūtų būtinas.

77. Šiomis aplinkybėmis manau, kad, jeigu Teisingumo Teismas nuspręstų, jog, priešingai, nei nurodžiau pirma, nagrinėjamas draudimas patenka į SESV 34 straipsnio taikymo sritį, jis yra pateisinamas remiantis sveikatos ir aplinkos apsaugos tikslu, yra tinkamas šiam tikslui pasiekti ir neviršija to, kas būtina jam įgyvendinti.

B. Nacionalinės taisyklės dėl reklamos

78. Pagal Aplinkos kodekso L. 522-5-3 ir R. 522-16-2 straipsnius draudžiama keturių kategorijų biocidinių produktų reklama, kai ši reklama skirta plačiajai visuomenei. Šiuos produktus galima reklamuoti tais atvejais, kai reklama skirta profesionalams, jiems skirtų produktų platinimo vietoje ir jiems skirtuose leidiniuose. Vis dėlto tokiu atveju reklamoje turi būti pateiktas specialus pranešimas, kuriuo iš esmės raginama apsvarstyti, ar naudoti šiuos biocidinius produktus tikrai būtina.

79. Šios taisyklės susijusios su 14 ir 18 tipų produktais (dėl kurių taip pat taikomas draudimas vykdyti tam tikrą komercinę praktiką, aptartas šios išvados IV skyriaus A skirsnyje) ir 2 [45] bei 4 [46] tipų produktais – dviejų subkategorijų dezinfektantais, kurie pagal KŽP reglamentą klasifikuojami kaip 1 kategorijos vandens aplinkai pavojingi produktai ir priskiriami prie 1 ūmaus poveikio kategorijos (H 400) ir 1 lėtinio poveikio kategorijos (H 410). Reikėtų pridurti, kad nacionalinės reklamos taisyklės netaikomos, kai atitinkamam produktui gali būti taikoma supaprastinta autorizacijos procedūra pagal BPR 25 straipsnį, kuris, kaip jau minėta, taikomas produktams, keliantiems mažą riziką sveikatai ir aplinkai [47].

80. Kaip jau pažymėta šioje išvadoje [48], aptariamų taisyklių vertinimą reikia pradėti nuo BPR pasiekto suderinimo laipsnio nagrinėjimo ir tik tada prireikus pereiti prie SESV 34 ir 36 straipsnių analizės. Šiuo tikslu pirmiausia aptarsiu pareigą profesionalams skirtoje reklamoje pateikti tam tikrą pranešimą (1 dalis). Vėliau išnagrinėsiu plačiajai visuomenei skirtos reklamos draudimą (2 dalis).

1. Privalomas papildomo pranešimo pateikimas

81. Iš Aplinkos kodekso R. 522-16-2 straipsnio II dalies matyti, kad profesionalams skirtoje reklamoje, susijusioje su rodenticidais, insekticidais ir tam tikrais dezinfektantais, turi būti pateiktas toks pranešimas: „Prieš naudodami produktą, visada įsitikinkite, kad tai tikrai būtina,

[44] Žr. BPR 29 ir 30 konstatuojamąsias dalis.

[45] V priede nustatyta, kad šis produktų tipas susijęs su „dezinfektantais ir algicidais, kurie nėra skirti tiesioginiam žmonių ar gyvūnų naudojimui“.

[46] V priede nustatyta, kad šis produktų tipas susijęs su „maisto ir pašarų sritimi“.

[47] Žr. šios išvados 76 punktą ir Aplinkos kodekso R. 522-16-2 straipsnio III dalį.

[48] Žr. šios išvados 19 punktą.

ypač plačiajai visuomenei prieinamose vietose. Kaskart, kai yra galimybė, pirmenybę teikite alternatyviems metodams ir produktams, keliantiems mažiausią pavojų žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai.“

82. Iš šios nuostatos taip pat darytina išvada, kad šis pranešimas turi būti pateiktas *kartu su* pranešimu, kurį pateikti reikalaujama pagal BPR 72 straipsnio 1 dalį; pagal ją bet kurioje biocidinių produktų reklamoje turi būti sakiniai: „Biocidinius produktus naudokite saugiai. Prieš naudodami visuomet perskaitykite etiketę ir informaciją apie produktą.“

83. Pareiškėjai iš esmės teigia, kad naudojant papildomą pranešimą pažeidžiamas BPR 72 straipsnis, nes šiame straipsnyje išsamiai suderinta biocidinių produktų reklama.

84. Komisija laikosi panašaus požiūrio, o Prancūzijos, Italijos ir Nyderlandų vyriausybės laikosi priešingos nuomonės.

85. Siekiant nustatyti, ar su reklama susijusiose BPR nuostatose atliktas suderinimas yra išsamus, reikia atsižvelgti ne tik į šių nuostatų formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame jos įtvirtintos, tikslus [49].

86. Pirmiausia norėčiau pažymėti, kad BPR 72 straipsnis yra vienintelė BPR nuostata, susijusi su reklama, ir joje reglamentuojamas gana siauras reklamos turinio aspektas. Vis dėlto tai, kad BPR reklamos taisyklių materialinė taikymo sritis yra gana ribota, palyginti su Direktyvos 2001/83/EB [50] (išsamios reklamos skelbimo tvarkos), kuria remiasi Prancūzijos vyriausybė, siekdama antrąją palyginti su pirmąja, savaime nepaneigia jų išsamumo. Mano nuomone, svarbu ne tai, ar nagrinėjamų taisyklių taikymo sritis yra (palyginti) siaura arba plati, o veikiau tai, kiek detaliai šiose taisyklėse aptariamas konkretus (ir galbūt siauras) klausimas, kurį jos reglamentuoja [51].

87. BPR 72 straipsnis susijęs su pranešimais, kurie turi būti pateikti arba kurie, priešingai, draudžiami biocidinių produktų reklamoje.

88. Pagal jo 1 dalį, kurioje reikalaujama nurodyti du anksčiau minėtus sakinius, šie sakiniai turi „aiškiai išsiskirti iš viso reklaminio teksto ir būti įskaitomi“. Pagal jo 2 dalį žodžiai „biocidiniai produktai“ minėtuose sakiniuose gali būti pakeisti „aiškiomis nuorodomis į reklamuojamo produkto tipą“.

89. Pagal 3 dalį draudžiama reklama, kuria „klaidinama dėl produkto keliamos rizikos žmonių sveikatai, gyvūnų sveikatai arba aplinkai ar jo efektyvumo“; joje taip pat išvardyti teiginiai, kurių „niekuomet“ negalima nurodyti reklamoje [52].

[49] Šiuo klausimu žr., pavyzdžiui, 2015 m. liepos 16 d. Sprendimą *UNIC ir Uni.co.pel* (C-95/14, EU:C:2015:492, 35 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[50] 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus (OL L 311, 2001, p. 67; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 27 t., p. 69). Dėl šioje direktyvoje įtvirtintų reklamos taisyklių išsamaus pobūdžio patvirtinimo žr. 2007 m. lapkričio 8 d. Sprendimą *Gintec* (C-374/05, EU:C:2007:654, 33 ir 34 punktai).

[51] Taip pat žr. šios išvados 26 punktą.

[52] Šie teiginiai – tai: „mažos rizikos biocidinis produktas“, „netoksiškas“, „nekenksmingas“, „natūralus“, „nesukeliantis žalos aplinkai“, „nekenkia gyvūnams“ ar kiti panašūs teiginiai.

90. Atsižvelgiant į tai, BPR 72 straipsnio taisyklės atrodo gana detalios, kiek tai susiję su pranešimais apie riziką, kylančią naudojant biocidinius produktus. Šiuo konkrečiu požiūriu jis atrodo panašus į Prancūzijos vyriausybės nurodytas Direktyvos 2001/83[53] išsamias reklamos taisykles arba net detalesnis už jas. Iš tiesų tos direktyvos 87 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad vaistų reklama turi skatinti protingai juos vartoti, pristatydama juos objektyviai ir nepervertindama jų savybių, be to, ji neturi būti klaidinanti. BPR 72 straipsnyje nustatyta taisyklė yra panaši, tačiau iš tiesų detalesnė, nes joje nurodytas konkretus pranešimas apie saugų produkto naudojimą, kuris turi būti įtrauktas į reklamą ir kuriuo vartotojui nurodoma žiūrėti etiketę ir informaciją apie produktą. Ji detalesnė ir dėl to, kad joje nurodyta, kokie teiginiai yra draudžiami dėl to, kad gali būti klaidinantys.

91. Iš tiesų atrodo, kad pagal nagrinėjamas nacionalines taisykles reikalaujamu papildomu pranešimu siekiama to paties tikslo kaip ir BPR 72 straipsniu, t. y. apsaugoti visuomenės sveikatą ir aplinką. Šiuo požiūriu neatrodo, kad būtų koks nors prieštaravimas. Vis dėlto tai neturi įtakos mano ankstesnei analizei, nes, kalbant apie su sauga susijusį reklamos turinį, BPR 72 straipsnis rodo, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas nustatė tam tikrą pusiausvyrą tarp skirtingų svarbių elementų, kurie nagrinėjamu atveju yra „vidaus rinkos veikimo gerinimas“ kartu siekiant užtikrinti „aukštą žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugos lygį“[54]. Manau, kad nagrinėjamose nacionalinėse nuostatose nustačius papildomą norminį reikalavimą ši pusiausvyra pažeidžiama.

92. Šiomis aplinkybėmis manau, kad reklamos sritis, kiek tai susiję su pranešimais apie reklamuojamų biocidinių produktų keliamą riziką, yra Sąjungos teisės aktų leidėjo kompetencija.

2. Plačiajai visuomenei skirtos reklamos draudimas

a) Suderintų taisyklių taikymo sritis

93. Vis dėlto mano išvada dėl BPR 72 straipsnyje nustatytų taisyklių išsamaus suderinimo nereiškia, kad šioje priemonėje buvo suderinti visi biocidinių produktų reklamos aspektai, įskaitant tai, ar valstybės narės tebeturi kompetenciją uždrausti tam tikro pobūdžio reklamą.

94. Dėl pastarojo aspekto manau, kad atsižvelgiant į šios nuostatos tekstą – jame nustatyti privalomi ir draudžiami teiginiai, susiję su saugiu biocidinių produktų naudojimu ir jų keliama rizika, – negalima daryti išvados, kad valstybėms narėms nesuteikta kompetencijos nuspręsti uždrausti reklamą.

95. Žinoma, galima teigti, kad šios konkrečios nuostatos dėl privalomų ir draudžiamų teiginių biocidinių produktų reklamoje buvimas reiškia, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė, jog šių produktų reklama būtų galima, ir kad nacionalinės teisės aktas, draudžiantis tam tikrus reklamos aspektus, mažina BPR 72 straipsnio veiksmingumą, nes, kai nėra reklamos, ši nuostata netenka prasmės.

96. Dėl norminio konteksto dar kartą primenu, kad BPR 72 straipsnis yra vienintelė šį klausimą reglamentuojanti šio reglamento nuostata[55].

[53] Žr. šios išvados 50 išnašą.

[54] Žr. BPR 1 straipsnio 1 dalį.

[55] KŽP reglamento 48 straipsnyje, įtrauktame į VII antraštinę dalį „[Bendrosios ir] baigiamosios nuostatos“, ir šio reglamento 67 konstatuojamojoje dalyje nustatytos panašios glaustos reklamos taisyklės.

97. Tai, kad į BPR buvo įtrauktas vien tik 72 straipsnis, skiriasi nuo Direktyvoje 2001/83 padaryto pasirinkimo – jos VIII antraštinė dalis aiškiai skirta reklamai ir joje yra kelios nuostatos (86–100 straipsniai), kuriose detaliai aprašytos situacijos, kai valstybės narės turi arba gali uždrausti žmonėms skirtų vaistų reklamą arba kai reklama gali būti leidžiama [56].

98. Kiek mažiau BPR glaustumas šioje srityje skiriasi ir nuo Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 [57] 66 straipsnio; jame numatyta galimybė valstybėms narėms riboti reklamą tam tikrose žiniasklaidos priemonėse ir nustatytos taisyklės dėl privalomų bei draudžiamų reklamos elementų, kaip antai draudimo „vizualiai pavaizduot[i] potencialiai pavojing[ą] praktik[ą], pavyzdžiui, maišym[ą] ar naudojim[ą] nedėvint pakankamai apsauginių drabužių, arba naudojim[ą] šalia maisto produktų, arba naudojim[ą], vykdom[ą] vaikų arba arti jų“.

99. Šiomis aplinkybėmis manau, kad, jeigu Sąjungos teisės aktų leidėjas būtų ketinęs nesuteikti valstybėms narėms kompetencijos uždrausti tam tikrų rūšių reklamą, jis būtų parengęs labiau subalansuotas taisykles. Mano nuomonę šiuo klausimu patvirtina ir tai, kad BPR yra nukrypti leidžiančių nuostatų dėl produktų, kurie neatitinka autorizacijos liudijimo išdavimui taikomų sąlygų arba yra susiję su naujų veikliųjų medžiagų naudojimu [58], arba netgi dėmesys, kurį Sąjungos teisės aktų leidėjas ragina skirti pažeidžiamų asmenų grupių, pavyzdžiui, nėščiųjų ir vaikų, apsaugai [59].

100. Taigi, atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, darau išvadą, kad nagrinėjamas draudimas neprieštarauja BPR. Vis dėlto, panašiai kaip jau pažymėta šioje išvadoje [60], šis draudimas turi atitikti apribojimus, kylančius iš SESV 34 ir 36 straipsnių.

b) Iš SESV 34 ir 36 straipsnių kylantys apribojimai

101. Mano nuomone, nagrinėjamas reklamos draudimas turi būti laikomas „pardavimo sąlyga“. Iš tiesų šis draudimas nėra susijęs su reikalavimais, taikomais nagrinėjamiems produktams, ir pažymėtina, kad Teisingumo Teismas ne kartą konstatavo, jog apribojimai, darantys poveikį komercinės veiklos subjektų galimybėms reklamuotis, patenka į šią kategoriją [61].

102. Remdamasis ankstesnėje dalyje nurodytomis sąlygomis, kurios turi būti įvykdytos, kad nagrinėjamas draudimas nepatektų į SESV 34 straipsnio taikymo sritį [62], pažymiu, kad jis taikomas visiems atitinkamoje rinkoje veikiantiems komercinės veiklos subjektams, nediskriminuojant jų dėl pilietybės (nacionalinės priklausomybės).

103. Įvertinti, ar jis daro didesnį poveikį kitų valstybių narių kilmės produktams nei vietos produktams, yra sudėtingiau.

56 Žr. Direktyvos 2001/83 87 straipsnio 1 dalį ir 88 straipsnio 1, 2 ir 3 dalis.

57 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantis Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009, p. 1).

58 Žr. BPR 55 straipsnį.

59 BPR 3 konstatuojamoji dalis.

60 Žr. šios išvados 19 punktą.

61 Žr., pavyzdžiui, Sprendimo *DocMorris* 37 punktą ir 1995 m. vasario 9 d. Sprendimą *Leclerc-Siplec* (C-412/93, EU:C:1995:26, 22 punktas) (toliau – Sprendimas *Leclerc-Siplec*). Taip pat žr. išvados byloje *A* 71 punktą.

62 Žr. šios išvados 42 ir paskesnius punktus.

104. Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad nacionalinėms taisyklėms, įpareigojančioms komercinės veiklos subjektus keisti reklamos kampanijos formą arba turinį, taikomas SESV 34 straipsnis [63].

105. Vis dėlto šioje byloje kalbama ne apie būtinybę keisti reklamos kampanijos turinį, o veikiau apie visišką negalimumą nukreipti bet kokią su keturių kategorijų biocidiniais produktais susijusią kampaniją į plačiąją visuomenę.

106. Nors Teisingumo Teismas ne kartą pripažino, kad tam tikri reklamos draudimai gali riboti pardavimo apimtis, jis taip pat nusprendė, kad keli iš jų neaptenka į SESV 34 straipsnio taikymo sritį.

107. Taip yra kalbant apie nacionalines taisykles, pagal kurias atitinkamai televizijos reklama negalima platinimo sektoriuje [64], pagal kurias vaistininkams draudžiama už vaistinės ribų reklamuoti parafarmacinius produktus [65] arba pagal kurias užsakomosios prekybos paštu vaistinei draudžiama rengti reklamos kampaniją kaip žaidimą prizams laimėti [66].

108. Vis dėlto sprendimuose *De Agostini* ir *Gourmet International Products* Teisingumo Teismas nusprendė, kad negalima atmesti galimybės, jog visiškas draudimas gali turėti didesnį poveikį produktams iš kitų valstybių narių [67]. Nepaisant to, iš Teisingumo Teismo argumentų, atrodo, galima spręsti, kad apribojimo, patenkančio į SESV 34 straipsnio taikymo sritį, (galimą) buvimą lėmė konkretūs sunkumai, su kuriais susidūrė komercinės veiklos subjektas, siekdamas patekti į nacionalinę rinką. Sprendime *De Agostini*, susijusiame su jaunesniems nei 12 metų vaikams skirtos televizijos reklamos ir klaidinančios reklamos draudimu, šios priemonės kvalifikavimo klausimas liko neišspręstas ir Teisingumo Teismas rėmėsi *De Agostini* teiginiu apie televizijos reklamą – kad tai yra „vienintelė veiksminga pardavimo skatinimo forma, leidžianti jai patekti į Švedijos rinką“ [68].

109. Sprendime *Gourmet International Products* Teisingumo Teismo išvada, kad Švedijoje taikomas alkoholinių gėrimų reklamos draudimas yra prekybos kliūtis, panašiai buvo susieta su teiginiu, kad šių gėrimų vartojimas „susijęs su tradicine socialine praktika, vietos įpročiais ir papročiais“ [69]. Tai, kad leidiniai, kuriuose skelbiama reklama, galėjo būti platinami pardavimo vietose, neturėjo įtakos šiai išvadai, nes toje byloje aptartu atveju „Švedijos valstybei visiškai priklausanti bendrovė, kuriai priklausė mažmeninės prekybos Švedijoje monopolis, iš tiesų tik platino savo laikraštį tose pardavimo vietose“ [70].

[63] 1990 m. gruodžio 12 d. Sprendimas *SARPP* (C-241/89, EU:C:1990:459, 29 ir 30 punktai) (priimtas anksčiau nei Sprendimas *Keck ir Mithouard*). Taip pat žr. 2004 m. liepos 15 d. Sprendimą *Douwe Egberts* (C-239/02, EU:C:2004:445, 52 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[64] Sprendimo *Leclerc-Siplec* 20–24 punktai.

[65] 1993 m. gruodžio 15 d. Sprendimas *Hünermund ir kt.* (C-292/92, EU:C:1993:932, 22–24 punktai).

[66] Sprendimo *DocMorris* 39–45 punktai. Taip pat žr. (kitomis faktinėmis aplinkybėmis) Sprendimo *Karner* 42 ir 43 punktus.

[67] 1997 m. liepos 9 d. Sprendimas *De Agostini ir TV Shop* (C-34/95–C-36/95, EU:C:1997:344, 42 punktas) (toliau – Sprendimas *De Agostini*) ir 2001 m. kovo 8 d. Sprendimas *Gourmet International Products* (C-405/98, EU:C:2001:135, 19 punktas) (toliau – Sprendimas *Gourmet International Products*).

[68] Spendimo *De Agostini* 43 ir 44 punktai.

[69] Sprendimo *Gourmet International Products* 21 punktas.

[70] Ten pat, 23 punktas.

110. Galiausiai Sprendime *Deutsche Parkinson Vereinigung* Teisingumo Teismo išvada dėl prekybos paštu draudimo ribojamojo poveikio buvo grindžiama tuo, kad šis prekybos būdas užsakomosios prekybos paštu vaistinėms buvo svarbesnė, *o gal net ir vienintelė* priemonė patekti į atitinkamą nacionalinę rinką [71].

111. Šios bylos faktinės aplinkybės, nurodytos sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, nepatvirtina jokių tokių pradinių sunkumų, kurių patirtų pareiškėjai, pateikdami Prancūzijos rinkai produktus iš kitų valstybių narių.

112. Nors nagrinėjamas draudimas gali turėti įtakos pardavimo apimčiai, pažymiu, kad tai nėra visos reklamos draudimas.

113. Profesionaliems naudotojams skirta reklama lieka galima, o tai reiškia, kad komercinės veiklos subjektai gali naudotis prekybos kanalu.

114. Taip pat neatrodo, kad, priešingai nei Sprendime *Gourmet International Products* susiklosčiusiomis aplinkybėmis, šiuo atveju dėl kokių nors jau esamų rinkos ypatybių, kaip antai monopolį turinčio subjekto vykdomos platinimo vietų kontrolės, galimybė pasiekti profesionalius naudotojus taptų iliuzija.

115. Galiausiai, priešingai nei ką tik cituotame sprendime susiklosčiusiomis aplinkybėmis, šiuo atveju biocidiniai produktai neatrodo panašūs į alkoholinius gėrimus, su kuriais vietos vartotojus gali sieti ypatingas tradicinis socialinis ryšys.

116. Šiomis aplinkybėmis darau išvadą, kad atrinktų biocidinių produktų reklamos, skirtos plačiajai visuomenei, draudimas nėra prekybos apribojimas, patenkantis į SESV 34 straipsnio taikymo sritį.

117. Vis dėlto, jeigu Teisingumo Teismas nepritartų šiai analizei ir padarytų išvadą, kad nagrinėjamas draudimas yra prekybos apribojimas, toliau pateikiu, kaip manau, jį pateisinančius motyvus.

118. Remdamasis savo analize, atlikta ankstesnėje šios išvados dalyje [72], pažymiu, kad aptariamą draudimą galima pateisinti visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugos tikslu tiek, kiek juo siekiama apriboti produktų, kurie „dėl jiems būdingų savybių ir susijusių naudojimo būdų gali kelti riziką žmonėms, gyvūnams ir aplinkai“, naudojimą [73]. Be to, Prancūzijos vyriausybė nurodė netinkamą insekticidų naudojimą, ypač privačiose gyvenamosiose vietose, kitų rūšių apnuodijimo pavojų dėl netinkamo rodenticidų naudojimo ir pavojų, kurį tam tikroms rūšims kelia vandenų užterštumas, atsirandantis dėl aptariamų insekticidų naudojimo.

119. Atrodo, kad plačiajai visuomenei skirtos reklamos draudimas taip pat yra tinkamas pirmiau nurodytiems tikslams pasiekti, nes jis gali užkirsti kelią reklaminiams pranešimams, galintiems paskatinti naudoti daugiau biocidinių produktų, kuriuos nacionalinė reguliavimo institucija įvardijo kaip keliančius ypatingą susirūpinimą.

71 Sprendimo *Deutsche Parkinson Vereinigung* 25 punktas.

72 Žr. šios išvados 63 ir paskesnius punktus.

73 BPR 1 konstatuojamoji dalis ir šios išvados 67 punktas.

120. Dėl nagrinėjamo draudimo būtinumo pažymėtina, kad jis susijęs tik su reklama, skirta privatiems naudotojams, o ne profesionalams, – tai, ko gero, atitinka tikslą apriboti netinkamą aptariamų produktų naudojimą.

121. 70–75 punktuose aptartos galimos alternatyvos, mano nuomone, *mutatis mutandis* turi tas pačias silpnąsias vietas ir šiomis aplinkybėmis. Galiausiai, panašiai kaip pažymėjau dėl draudimo vykdyti išpardavimus ir pan., plačiajai visuomenei skirta reklama ir toliau leidžiama tais atvejais, kai produktai, kuriems draudimas šiaip taikomas, kelia mažą riziką, t. y. kai jiems taikoma supaprastinta autorizacijos liudijimų išdavimo tvarka pagal BPR 25 straipsnį[74]. Tai rodo, kad, kaip jau buvo pažymėta, nacionalinė reguliavimo institucija siekė apriboti nebūtiną nagrinėjamo draudimo taikymo sritį.

122. Šiomis aplinkybėmis ir tuo atveju, jeigu Teisingumo Teismas, priešingai, nei pasiūliau šioje išvadoje, nuspręstų, kad nagrinėjamas draudimas yra į SESV 34 straipsnio taikymo sritį patenkantis prekybos apribojimas, manau, kad jis pateisinamas remiantis visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugos tikslu, yra tinkamas šiam tikslui pasiekti ir neviršija to, kas būtina jam įgyvendinti.

V. Išvada

123. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) atsakyti taip:

Nei pagal 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo, nei pagal SESV 34 straipsnį nedraudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, kaip antai Aplinkos kodekso L. 522-18 ir R. 522-16-1 straipsnių nuostatos, pagal kurias, kiek tai susiję su 14 ir 18 tipų biocidinių produktų, kaip jie apibrėžti Reglamento Nr. 528/2012 V priede, pardavimu, draudžiama vykdyti išpardavimus, taikyti sumažintas kainas ir grąžinamąsias nuolaidas, diferencijuoti bendrąsias ir specialiąsias pardavimo sąlygas, suteikti nemokamų prekių ir taikyti bet kokią lygiavertę praktiką.

Pagal Reglamento Nr. 528/2012 72 straipsnį draudžiamos nacionalinės taisyklės, kaip antai įtvirtintos Aplinkos kodekso L. 522-5-3 ir R.522-16-2 straipsniuose, pagal kurias reikalaujama pateikti papildomą pranešimą profesionaliems biocidinių produktų naudotojams skirtoje 14 ir 18 tipų produktų, kaip jie apibrėžti Reglamento Nr. 528/2012 V priede, taip pat 2 ir 4 tipų produktų, kurie apibrėžti tame pačiame priede ir pagal 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantį ir panaikinantį direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006, klasifikuojami kaip 1 kategorijos vandens aplinkai pavojingi produktai ir priskiriami 1 ūmaus poveikio kategorijai (H 400) ir 1 lėtinio poveikio kategorijai (H 410), reklamoje.

Nei pagal Reglamentą Nr. 528/2012, nei pagal SESV 34 straipsnį nedraudžiami Aplinkos kodekso L. 522-5-3 ir R.522-16-2 straipsniai, draudžiantys plačiajai visuomenei skirtą toms pačioms kategorijoms priklausančių biocidinių produktų reklamą.

[74] Žr. šios išvados 76 punktą.